

Faglig kontakt under eksamen:

Trond Digernes 73 59 35 17
Bernar Larsen 73 59 35 25
Lisa Lorentzen 73 59 35 48
Vigdis Petersen 73 59 16 50

Vedlegg: Formelliste

EKSAMEN I FAG SIF5005 MATEMATIKK 2

Bokmål

Fredag 12. mai 2000

Tid: 09:00–14:00

Hjelpemidler: B2 - Typegodkjent kalkulator med tomt minne.
- Rottmann: *Matematisk Formelsamling*.

Sensuren faller i uke 25.

Oppgave 1 skal besvares uten begrunnelse. På de andre oppgavene må det være med så mye tekst og mellomregning at resonnementet kommer tydelig frem. Rene kalkulatorsvar godtas ikke.

Oppgave 1 La T være legemet i første oktant begrenset av koordinatplanene $x = 0$, $y = 0$, $z = 0$ og planet

$$\frac{x}{2} + \frac{y}{2} + \frac{z}{3} = 1.$$

Hvilke(t) av integralene nedenfor gir volumet av T ?

$$\begin{array}{ll} (i) \int_0^3 \int_0^{2-\frac{2z}{3}} \int_0^{2-y-\frac{2z}{3}} dx dy dz & (ii) \int_0^3 \int_0^{2-x} \int_0^{\frac{3}{2}(2-x-y)} dz dx dy \\ (iii) \int_0^2 \int_0^{2-x} \int_0^{\frac{3}{2}(2-x-y)} dz dy dx & (iv) \int_0^2 \int_0^{2-x} \frac{3}{2}(2-x-y) dy dx \end{array}$$

Oppgave 2 Finn og klassifiser de kritiske punktene til funksjonen

$$f(x, y) = x^3 - 3xy + \frac{1}{2}y^2.$$

Oppgave 3 Et plant legeme R i første kvadrant er avgrenset av hyperblene

$$x^2 - y^2 = 1, \quad x^2 - y^2 = 2, \quad xy = \frac{1}{2} \quad \text{og} \quad xy = 1.$$

Innfør nye variable $u = x^2 - y^2$ og $v = xy$, og bruk dette til å finne massen

$$m = \iint_R \delta \, dA$$

til R når massetettheten δ er proporsjonal med kvadratet av avstanden til origo (proporsjonalitetsfaktor k).

Oppgave 4 I et punkt $P_0(x_0, y_0, z_0)$ på flaten $z = x^2 - y^2$ er tangentplanet parallelt med planet $z = 4x - 2y$. Finn P_0 og ligningen for dette tangentplanet.

Oppgave 5 La R være det plane området i første kvadrant som er begrenset av x -aksen, y -aksen og kurven

$$2x^{3/2} + y^3 + 5xy = 1,$$

randen inkludert. Finn største og minste verdi av funksjonen $f(x, y) = xy$ over området R .

Oppgave 6 Kurven C er gitt ved

$$\mathbf{r}(t) = \sqrt{2} \cos t \mathbf{i} + \sqrt{2} \cos t \mathbf{j} + 2 \sin t \mathbf{k} \quad \text{for } 0 \leq t \leq 2\pi.$$

a) Bestem følgende størrelser i et vilkårlig punkt på kurven C :

- enhetstangentvektoren $\mathbf{T}$
- krumningen κ

b) Vis at C er skjæringskurven mellom en kuleflate og et plan. Bestem sentrum og radius i sirkelen C .

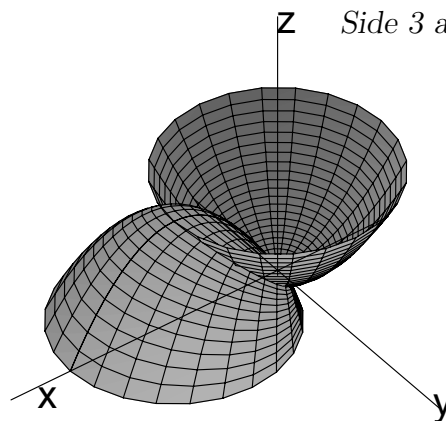
Oppgave 7

I denne oppgaven kan du få bruk for at

$$\int \cos^4 \theta \, d\theta = \frac{3\theta}{8} + \frac{3}{8} \sin \theta \cos \theta + \frac{1}{4} \cos^3 \theta \sin \theta + C.$$

La T være legemet begrenset av paraboloidene

$$z = x^2 + y^2 \quad \text{og} \quad z = 1 - (x - 1)^2 - y^2.$$

- a) Vis at projeksjonen av T i xy -planet er en sirkelskive, og finn volumet av T .
- b) La S_1 være den delen av overflaten til T som ligger på paraboloiden $z = 1 - (x - 1)^2 - y^2$, og la S_2 være den delen som ligger på paraboloiden $z = x^2 + y^2$. Både S_1 og S_2 er orientert slik at enhetsnormalen $\mathbf{n}$ har positiv z -komponent. La videre vektorfeltet $\mathbf{F}$ være gitt ved

$$\mathbf{F} = y \mathbf{i} + z \mathbf{j} + x \mathbf{k}.$$

Finn fluksen til $\mathbf{F}$ gjennom flatene S_1 og S_2 , det vil si, beregn flateintegralene

$$\iint_{S_1} \mathbf{F} \cdot \mathbf{n} \, dS \quad \text{og} \quad \iint_{S_2} \mathbf{F} \cdot \mathbf{n} \, dS.$$

- c) Vektorfeltet $\mathbf{G}$ er gitt ved

$$\mathbf{G} = e^{\sin z} \mathbf{i} + x \mathbf{j} - y \mathbf{k}.$$

Beregn kurveintegralet (linjeintegralet)

$$\oint_C \mathbf{G} \cdot d\mathbf{r} \quad (= \oint_C \mathbf{G} \cdot \mathbf{T} \, ds)$$

der C er skjæringskurven mellom de to paraboloidene, orientert mot urviseren sett ovenfra.

Hint: Kurven C ligger i et plan.